

Trafiksikkerhedsarbejdet i Aarhus Kommune – Praktisk anvendelse og betydning af skadestueregistrerede ulykker

Michael W. J. Sørensen, RAW Mobility, Michaelwjs@rawmobility.dk

Anne Høgh Vinter, Aarhus Kommune, avi@aarhus.dk

Nhung Tuyet Nguyen, Aarhus Kommune, ntnh@aarhus.dk

Kim Andersen, Aarhus Kommune, andkim@aarhus.dk

Ulrich Bach, RAW Mobility, Ulrich@rawmobility.dk

Laura V. Aagaard, RAW Mobility, Laura@rawmobility.dk

Baggrund

Aarhus Kommune arbejder løbende med at forbedre trafiksikkerheden i kommunen. Dette omfatter en lang række aktiviteter herunder fysiske forbedringer på kommunens veje og stier.

Aarhus Kommune har et særligt fokus på lette trafikanter, hvilket både omhandler at få flere til at gå og cykler fremfor at køre bil, og samtidig at forbedre trafiksikkerheden for disse trafikantgrupper.

Aarhus Kommune har i en længere årrække samarbejdet med Skadestuen i Aarhus (akutmodtagelsen) om udvidet registrering af trafikskadede, som kommer ind på Skadestuen. Det betyder, at Aarhus Kommune udover information om de politiregistrerede ulykker som noget unikt også råder over data om skadeskueregistrerede ulykker i kommunen. Disse skadestueregistrerede ulykker er bl.a. blevet stedsfæstet, og findes via Uheldsportalen let tilgængelig sammen med de politiregistrerede ulykker. Dette gør det muligt at lave samlede f.eks. temaanalyser og udpegninger af ulykkesbelastede lokaliteter, som er baseret på både politi- og skadestueregistrerede ulykker. Dette er særligt nyttigt, når analyserne omhandler ulykker med letter trafikanter, som er underrapporteret i den officielle ulykkesstatistik, som udelukkende er baseret på de politiregistrerede trafikulykker.

Formål og metode

Aarhus Kommune har med bistand af RAW Mobility i 2024-2025 arbejdet med en række ulykkesanalyser med særlig fokus på ulykker med letter trafikanter:

1. **Sortpletarbejde:** Udpegning og analyse af ulykkesbelastede lokaliteter i Aarhus Kommune, hvor 24 lokaliteter med udgangspunkt i politiregistrerede ulykker (2019-2023) er udpeget og analyseret.
2. **Årsrapport for cyklistulykker:** Analyse af alle 1.139 politiregistrerede og 3.477 skadestueregistrerede cyklistulykker i Aarhus Kommune (2019-2023).
3. **Temaanalyse af højresvingsulykker:** Analyse af 452 politi- og ulykker (2019-2023) mellem et højresvingende motorkøretøj og en ligeudkørende cykel eller knallert 30.
4. **Temaanalyse af venstresvingsulykker:** Analyse af 487 politi- og skadestueregistrerede ulykker (2019-2023) mellem en venstresvingende og en ligeudkørende trafikant.
5. **Temaanalyse af fodgængerulykker:** Analyse af 1.042 politi- og skadestueregistrerede fodgængerulykker (2019-2023).
6. **Temaanalyse af ulykker på Ringvejen:** Analyse af 587 politiregistrerede ulykker fra 2019-2023.
7. **Cykelulykkesbelastede strækninger:** Udpegning og analyse af 20 strækninger med mange politi- og skadestueregistrerede cyklistulykker (2019-2023).

Formålet med disse ulykkesanalyser har netop været at identificere mønstre og tendenser i cyklistulykkerne, og dermed give indsigt i hvor, hvornår og hvorfor ulykkerne sker. Formålet har med andre

ord været at udpege ulykkesbelastede lokaliteter og ulykkesproblemer, analysere disse og komme med både stedbundne, specifikke løsningsforslag og mere generelle masseaction tiltag. Hver analyse bliver rapporteret i en separat rapport.

Udover at gennemgå udvalgte resultater fra de mange ulykkesanalyser, er formålet med nærværende artikel/præsentation at "hæve blikket" og drøfte og vurdere brugen af skadestuerregistrerede ulykker i kombination med de politiregistrerede ulykker med udgangspunktet i de opnåede erfaringer fra de syv gennemførte analyser/delprojekter dvs.:

1. Den **praktiske anvendelighed** af skadestuerregistrerede data i trafiksikkerhedsarbejdet.
2. **Betydningen** af brug af skadestuerregistrerede data i trafiksikkerhedsarbejdet i forhold til udpegning, analyse, opstilling og prioritering af trafiksikkerhedstiltag.

Resultater

De syv ulykkesanalyser vil blive færdiggjort i løbet af foråret og forsommeren 2025, hvor de endelige resultaterne af de forskellige analyser vil foreligge. Nogle foreløbige erfaringer i forhold til praktisk anvendelighed og nytte af brug af skadestuerregistrerede data i trafiksikkerhedsarbejdet er:

- **Supplering med skadestuerregistrerede ulykker** i trafiksikkerhedsarbejdet er til stor nytte, da det øget analysegrundlaget markant. Dette er særlig nyttigt med hensyn til analyse af cykel- og fodgængerulykker. Der opnås således et større samt mere nuanceret og korrekt billede af cykel- og fodgængerulykkerne, i særlig grad eneulykker med de cyklende. Skadestuen har f.eks. registreret syv gange så mange tilskadekomne cyklister end politiet. Udover flere eneulykker har skadestuen f.eks. registreret flere strækningssulykker og ulykker om natten og i weekenden. Det betyder, at der kan komme større fokus på hvorfor disse ulykker sker, f.eks. 1) mangelfuld drift og vedligeholdelse af cykelfaciliteter som glat og hullet belægning, 2) udformning af cykelfaciliteter som kantsten, dæksler og bredder af infrastrukturen, 3) høj cykelhastighed, som er en særlig trafiksikkerhedsudfordring i Aarhus, hvor der er mange bakker på indfalds- og ringvejene, hvor der er mange cyklende, samt 4) anden uhensigtsmæssig cykeladfærd som at cykel til/fra fest fredag og lørdag aften i påvirket tilstand.
- En **samlet database** indeholdende både politi- og skadestuerregistrerede ulykker er til stor nytte i trafiksikkerhedsarbejdet både med hensyn til udpegning af ulykkesbelastede lokaliteter, prioritering af ulykkestemaer og i selve ulykkesanalysen.
- En **database med ulykkesdata af forskelligt omfang og kvalitet** fungerer i praksis, så længe man er opmærksom på, at nogle af analyserne udelukkende er baseret på de politiregistrerede ulykker, og dermed kun omfatter en delmængde af de registrerede ulykker.
- Den supplerede **stedfæstelse af skadestuerregistrerede ulykker** betyder, at disse ulykker kan indgå i udpegningen af ulykkesbelastede lokaliteter, hvilket er til stor nytte. Det betyder, at der kommer fokus på andre lokaliteter, end man ellers havde inkluderet i trafiksikkerhedsarbejdet.
- Ved de skadestuerregistrerede ulykker er der foretaget supplerende angivelse af ulykkesituation, men **retning** er ikke registreret, hvilket er uhensigtsmæssigt ved optegning og analyse af kollisionsdiagrammer, hvor retning er essentiel.
- De mange ulykker betyder, at trafiksikkerhed kommer højere op på den **politiske dagsorden**, hvor den burde være, samtidig med at mange flere tiltag kan blive beregningsmæssigt **lønsomme**, da de kan spare flere ulykker. Det betyder også, at der er grundlag for at få implementeret flere trafiksikkerhedstiltag.

Resultaterne af analyserne vil blive politisk behandlet i løbet af sommeren 2025.